

цифрового підпису є основною проблемою, з якою зіткнулася Україна у сфері надання послуг електронного цифрового підпису. Національна система АЦСК в Україні повинна забезпечувати обслуговування громадян та організацій України та надавати можливість їх взаємодії з громадянами й організаціями ЄС [3].

Отже, використання електронного підпису є одною з основних ознак цифровізації, спроможне збільшити можливості електронного документообігу, поширити його на всі сфери життя суспільства, сприяти розвитку електронного бізнесу за умови вдосконалення правової бази електронного діловодства та використання цифрового підпису.

Перелік джерел посилання:

1. Про електронну ідентифікацію та довірчі послуги для електронних транзакцій на внутрішньому ринку та про скасування Директиви 1999/93/ЄС: Регламент Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 910/2014 від 23 липня 2014 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_016-14#Text (дата звернення: 29.03.2023).

2. Про довірчі електронні послуги: Закон України від 05.10.2017 р. №2155-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19#Text> (дата звернення: 4.04.2023).

3. Костенко О. В. Створення Довірчого центру Міністерства юстиції України – вікно держави у світовий простір електронного цифрового підпису. *Бюлетень Міністерства юстиції України*. 2014. № 3. С. 142-149. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bmju_2014_3_35 (дата звернення: 4.04.2023).

Мурашко О.В.

к.е.н., доцент,

професор кафедри банківської справи та страхування

Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана

СТРАХОВИЙ РИНОК УКРАЇНИ В УМОВАХ ЗАКОНОДАВЧИХ ПЕРЕТВОРЕНЬ

Страхування набуває все більшого значення в міру розвитку конкуренції і ринкових відносин. Страхувальний ринок відіграє важливу роль у розвитку фінансового сектора національної економіки. Страхувальний ринок передбачає розвинену систему взаємозв'язків між суб'єктами ринкових відносин, їх самостійність і рівноправність.

Страхувальний ринок функціонує в умовах жорстокої конкуренції між фінансовими інститутами за вільні грошові ресурси суб'єктів господарювання та населення. Значні інвестиційні ресурси та політика соціально-економічного захисту населення формуються саме через страхування. Воно є довгостроковим джерелом інвестицій. Еволюція страхувального ринку це процес тривалий і поступовий стабільність якого залежить від динаміки розвитку суб'єктів господарювання та змін в економіці загалом [1].

Страховий ринок на сучасному етапі виконує низку взаємопов'язаних функцій. Всі функції можна поділити на основні і додаткові. Виділяють наступні основні функції страхового ринку:

- ризикову – що полягає пролягає у матеріальній відповідальності страховика за наслідки ризику, обумовленого подією, яка вказана в договорі страхування;
- накопичувальну – проявляється лише деякими видами страхування (накопичувальне страхування) з урахуванням інвестиційного доходу протягом дії договору;
- превентивну – полягає у фінансуванні заходів щодо зменшення страхового ризику, попередженні настання страхових випадків [2].

До основних функцій, як правило, додають ще низку додаткових, серед яких можна виокремити:

- інвестиційну – вкладання тимчасово вільних коштів страховика в інші види діяльності з метою отримання прибутку;
- компенсаційну – відшкодування збитків при настанні страхового випадку;
- соціальну – здійснення страхування через надання додаткових соціальних послуг;
- консалтингову – надання консалтингових послуг одними учасниками ринку іншим[2].
- контрольну – здійснення контролю за проведенням страхових операцій;

Страховий ринок України має певну внутрішню структуру, яка представлена суб'єктами страхового ринку, та об'єктами – страховими продуктами, які реалізуються.

Зовнішнє середовище страхового ринку представлене сферою державного управління та системою міжнародних організацій та нормативно-правових актів.

Внутрішня структура страхового ринку за суб'єктами складається з наступних елементів:

1. Структурних елементів страхового ринку (страховики і страхувальники);
2. Інфраструктурних елементів (прямі та непрямі страхові посередники, не страхові посередники, об'єднання страховиків);
3. Уповноважені органи державного регулювання страхового ринку.

Якщо розглянути інституційну побудову страхового ринку, то найвищу ланку займає державний регулюючий орган нагляду за страховою діяльністю, який здійснює нагляд з боку держави за страховою діяльністю з метою дотримання учасниками страхового ринку законодавства України про страхування, захисту інтересів страхувальників, запобігання неплатоспроможності страховиків, ефективного розвитку страхових послуг[3].

В умовах глобалізації економіки постійне адаптування сучасних економічних рішень та нововведень значно розширює можливості ринку.

Прикладами таких нововведень в Україні є:

- укрупнення бізнесу, концентрація на ринку страхування є дуже високою. Тому зрозуміло, що топові компанії будуть зростати за рахунок злиття та пошуку нових інвесторів;

- діджиталізація. Великі страховики вже зараз переводять частину своїх послуг в онлайн сектор. Прикладом є мобільні додатки, чат-боти, електронні поліси страхування;
- корпоративне медичне страхування. Наразі компанії вже мають можливість надавати своїм співробітникам широкий соціальний пакет, що включає страхування життя та здоров'я, і допомагає отримати знижки на інші види страхування[1].

Також варто зазначити, що материнські компанії страховиків з іноземним капіталом, які працюють за страховим законодавством ЄС чи США, дуже часто вимагають від них розробляти стратегії діяльності та розвитку з вимогою дотримання не тільки законодавства України, а і частково, законодавства своїх країн, де воно не суперечить українському. Вимагаючи від своїх дочірніх компаній виконувати встановлені ЄС вимоги, страхові корпорації підвищують фінансові можливості страховиків, та дозволяють забезпечити їх платоспроможність[4]. Окремо такі відносини приносять на ринок України нові бізнес традиції та орієнтованість на потреби страхувальника.

Перелік джерел посилань:

1. Кобзарук І., Сич О. А. Сучасні тенденції страхового ринку. Страховий ринок: сучасні виклики в умовах глобалізації: матеріали V міжнародного наукового семінару (Львів, 18-19 травня 2017 р.). Львів, 2017.
2. Дьячкова Ю.М. Страховий ринок в умовах нестабільної економіки / Ю.М. Дьячкова // Вісник Донбаської державної машинобудівної академії. – 2014
3. Ткаченко Н. В. Страхування : навч. посіб. / Н. В. Ткаченко. – К. : Ліра-К, 2007
4. Презентація на зустріч з учасниками ринку небанківських фінансових послуг для обговорення проєктів: Положення про організацію системи управління ризиками у надавачах фінансових послуг та небанківських фінансових групах; Положення про організацію системи внутрішнього контролю у надавачах фінансових послуг та небанківських фінансових групах; Методичних рекомендацій щодо організації корпоративного управління в надавачах фінансових послуг та небанківських фінансових групах // Національний банк України.[Електрон. Ресурс] – Режим доступу: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Presentation_nonbanks_29-06-2022.pdf?v=4